

VERSLAG SYMPOSIUM OUDERENZORG

13 oktober 2016

Zorg en welzijn ontmoeten elkaar rond ouderenzorg

Donderdag 13 oktober werd in Oosterblokker het symposium 'Positieve gezondheid en ouderenzorg in West-Friesland' gehouden, georganiseerd door Zorgkoepel West-Friesland. Zo'n honderd betrokkenen bij de ouderenzorg – huisartsen, praktijkondersteuners, specialisten ouderenzorg, wijkverpleegkundigen, verzorgenden, welzijnswerkers, patiëntvertegenwoordigers en wethouders vanuit de West-Friese gemeenten – waren bij elkaar gekomen om over de ontwikkelingen en vraagstukken in de ouderenzorg na te denken. Een geslaagde ontmoeting tussen zorg en welzijn: dat werd ook gezien als een grote meerwaarde, het contact en inzicht in elkaars werk helpt de samenwerking te verbeteren.

Beter oud worden in West-Friesland

"Er zijn goede stappen gemaakt op het gebied van de ouderenzorg in West-Friesland, maar we zijn er nog niet." Dat was de conclusie van Marijke Boorsma, huisarts en specialist ouderengeneeskunde, en Mart Stel, programmamanager van ZONh, in hun lezing 'Beter oud worden in West-Friesland'.

Boorsma en Stel, die zich de afgelopen jaren actief inzetten voor verbetering van de ouderenzorg in de regio, namen het publiek mee naar 2011. In dat jaar werd regionaal een aantal actiepunten geformuleerd om de uitdaging van vergrijzing en veranderingen in de zorg het hoofd te bieden. "Bij een vragenronde onder huisartsen bleek de zorg voor ouderen een urgent thema te zijn", schetste Stel de aanleiding hiervoor.

Boorsma zette zich er vervolgens met succes voor in om het Geriatisch Zorg Model in te voeren, eerst in verschillende verzorgingshuizen, later bij ruim twintig huisartsenpraktijken waar de praktijkondersteuners ermee aan de slag konden. "Via een gebruiksvriendelijk instrument (genaamd RAI) kun je in relatief korte tijd duidelijk krijgen wat bij een kwetsbare oudere met complexe problematiek de aandachtspunten zijn, zowel medisch als sociaal. Dit geeft overzicht en rust, zowel voor de zorgverlener als voor de patiënt en mantelzorger", aldus Boorsma.

Andere positieve ontwikkelingen liggen op een betere samenwerking tussen verschillende zorgverlenende instanties. Voorbeelden zijn de multidisciplinaire overleggen met de zorgverleners van de patiënt, de 'hotline' van waaruit spoedopnames geregeld worden, afstemming in de avond-, nacht- en weekendzorg en het unieke project Einde Leven Zorg, waarin tijdig met ouderen wordt besproken of ze nog alle mogelijke medische behandelingen willen ondergaan als hen iets overkomt. Andere doelen zijn nog niet bereikt: zo hebben nog niet alle huisartsen een praktijkondersteuner en is er nog onvoldoende ondersteuning voor de te complexe medische zorg die soms van huisartsen wordt gevraagd. Daarnaast is er het niet opgeloste vraagstuk van de begrenzing, met andere woorden: welke zorgzwaarte kan de huisartsenpraktijk nog aan?

Voor de toekomst gaf het tweetal twee belangrijke pijlers mee: 1) goede opvang thuis bij toenemende zorgzwaarte en 2) voldoende en passende zorg als het thuis niet meer gaat.

Marijke Boorsma liet een filmpje maken, om te laten zien op welke wijze de zorgverleners in West-Friesland bouwen aan de ouderenzorg. Klik op de afbeelding:

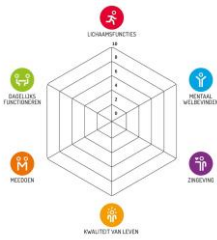

Afscheid

Voor Marijke Boorsma en Mart Stel was het een afscheidslezing die ze tijdens het symposium hielden. Erik van de Sande, lid van de Raad van Bestuur, sprak hen toe. "Marijke heeft veel energie gestoken in het begeleiden van huisartsen en praktijkondersteuners op het gebied van pro-actieve ouderenzorg", vertelde hij onder meer. "Ze heeft ons geholpen om naar de kwetsbare oudere in zijn totaliteit te kijken en niet alleen naar zijn ziekte." En over de samenwerking met Mart: "Hij leert de organisatie om continu naar buiten te kijken en daarbij de landelijke ontwikkelingen in de gaten te blijven houden." In het dankwoord werd ook Gea Klercq betrokken. "Zonder haar had Marijke het Geriatisch Zorg Model niet kunnen implementeren. Gea was daarin een bindende figuur met een breed netwerk in de praktijk."

Positieve Gezondheid

“Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte; ondanks beperkingen van ziekte of ouderdom kun je je toch goed voelen. Gezondheid heeft dan ook te maken met alle gebieden van het leven.” Die overtuiging, versterkt door haar eigen ervaringen als patiënt, inspireerde Machteld Huber, huisarts en oprichter van het Institute for Positive Health, om jarenlang wetenschappelijk onderzoek te doen. Dat resulteerde in een model van Positieve Gezondheid, waarbij de zorgverlener en de patiënt zelf oog hebben voor alle aspecten van het leven en welzijn.

In een gebruiksvriendelijk spinnenwebdiagram kunnen mensen op een schaal van nul tot tien invullen hoe zij ervoor staan op het gebied van zowel hun lichaamsfuncties (medisch) als onder andere hun mentaal welbevinden, kwaliteit van leven en zingeving. Op basis hiervan gaan zorgverlener en cliënt bekijken aan welke aspecten de cliënt wil werken en wat daarvoor nodig is. “Het is een interventie om mensen over zichzelf te laten nadenken en aan de slag te gaan. Vaak gaan er dan over de hele linie dingen veranderen”, aldus Huber. Het diagram is te vinden op de website www.mijnpositievegezondheid.nl. Huber hield een presentatie en deelnemers aan het symposium gingen er in groepjes mee aan de slag.

Reacties uit de zaal

“Ik heb morgen een moeilijke intake en wil dit diagram meteen gaan gebruiken!” - een wijkverpleegkundige

“Als huisarts weet je best veel van mensen, maar er zijn ook terreinen van het leven waar je niets van weet. Meer informatie daarover kan helpen om de echt relevante problemen beter op te lossen.” – een huisarts

“Cliënten komen soms bij ons vanuit interne motivatie, maar soms vooral omdat ze zijn doorgestuurd. Met deze methode kunnen we duidelijk krijgen aan welke doelen ze echt willen werken.” – een diëtiste

“Ik ben erg enthousiast en zie meteen kansen om dit nog veel breder in te zetten, bijvoorbeeld in het welzijnswerk onder jongeren.” – een wethouder

“Om ermee te gaan werken, heb je wel tijd nodig om echt naar het verhaal van de mensen te luisteren.” – een thuiszorgmedewerker

Zorgkoepel West-Friesland

Zorgkoepel West-Friesland is een overkoepelende organisatie die zich regionaal inzet voor de eerstelijns patiëntenzorg en het ‘ontzorgen’ van huisartsen. Speciale aandachtsgebieden zijn ouderenzorg, jeugdzorg en GGZ. De organisatie is tevens bestuurder van de Huisartsenpost West-Friesland, Ketenzorg West-Friesland en het Diagnostisch Centrum West-Friesland. Meer informatie: www.zorgkoepelwf.nl.

Presentaties

De presentaties van de lezing en Positieve Gezondheid, kunt u vinden op onze website: www.zorgkoepelwf.nl onder projecten/ouderenzorg.

Partners

